

سرآمدهای علمی و مراکز آموزشی کشور

«نگاهی به نتایج مراحل اول و دوم چهار المپیاد شیمی، فیزیک، ریاضی و کامپیوتر برگزار شده در سال ۷۶ - ۷۷ برای سال ۱۳۷۸ از زاویه‌ای دیگر»

جواد اژده‌ای

اشاره:

با محدود شدن سالهای حضور داوطلبان دبیرستانی در المپیادهای چهارگانه‌ایکه فرزندان جمهوری اسلامی ایران در سطح جهان به رقابت در آنها می‌پردازند و کشاندن مقدمات این گزینش به یکسال زودتر، عملاً در دو المپیاد «شیمی» و «فیزیک» هر داوطلب شانس یکبار حضور را بیشتر ندارد.

در «ریاضی»، ایمان افتخاری، راه یافته سال دوم دبیرستانی به مرحله کشوری که عضو تیم ملی المپیاد ریاضی و موفق به کسب مدال طلای جهان گردید - با جهشی که همانسال انجام داد - تنها کسی که می‌توانست صاحب سه مدال جهانی برای ایران گردد، با دو مدال طلا وارد دانشگاه شد.

با تصویب «هیئت امناء» باشگاه دانش‌پژوهان جوان در جلسه ۲۰ خرداد ۷۶ حضور سال دومی‌ها در المپیاد «کامپیوتر» همانند ریاضی جدی گرفته شد. تأکید در جلسه هیئت امناء باشگاه بر ضرورت به حساب آمدن نتایج این افراد از دو

جهت بود اول اینکه اگر موفقیت جهانی مورد نظر است* دو حضور پیاپی در المپیاد کشوری - آنجا که امکان پذیر است - نتایج مطمئن تری را در پی خواهد داشت. دیگر اینکه «حضور دانش آموزان» در فضای علمی رشته‌ای که المپیاد در آن برگزار می‌شود یکسال زودتر صورت می‌گیرد و این نیروهای ناب اگر هدایت سازمان یافته‌تری شوند، بیاری پروردگار رشد و بهره‌دهی مطلوب‌تری خواهند داشت. ضرورت وجود مصوبه ۲۰ خرداد ۷۶ در نتایج گزینش مرحله دوم المپیاد کامپیوتر جهت سال ۱۳۷۸ بخوبی مشهود است، بگونه‌ای که از ۳۰ دانش آموز راه یافته به مرحله سوم، ۹ نفر در پایه دوم دبیرستان مشغول تحصیل بوده‌اند. این نسبت در مورد المپیاد ریاضی هم همین حدود است یعنی از ۴۳ راه یافته به مرحله سوم، ۱۲ نفر سال دوم دبیرستانی هستند که اگر در سال اول هم جزو تیم قرار نگیرند، با توانایی و آمادگی بیشتری اکثر آنها از شانس‌های عضویت در دو تیم ملی المپیاد کامپیوتر و ریاضی هستند. در این مقاله ابتدا نتایج چهار المپیاد علمی کشور جهت سال ۱۳۷۸ به تفکیک جنسیت و سپس بر اساس نوع «مرکز آموزشی» مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد.

□ نتایج دانش آموزان دختر:

○ در چهار مرحله المپیاد برگزار شده جهت سال ۷۸، بالاترین رتبه دختران در بین قبولشدگان مرحله اول رتبه دوم در شیمی، نهم در ریاضی، پانزدهم در کامپیوتر و هجدهم در فیزیک است که هر چهار نفر، از دانش آموزان مراکز دخترانه استعدادهای درخشان (سمپاد) می‌باشند با وجودیکه از مجموع ۷۳۴۳۶ داوطلب چهار المپیاد، ۴۱۶۷۵ نفر آنها را دختران تشکیل می‌داده‌اند (گزارش باشگاه دانش‌پژوهان جوان، ۱۳۷۷) تنها ۲/۳۳ درصد آنها یعنی ۹۷۱ نفر به مرحله دوم راه یافتند که

---

* که چنین نیز هست چون ورود المپیادهای فیزیک به میهن را در رسانه‌های گروهی و صدا و سیما در صدر خبر آوردند چون رتبه سوم جهان را کسب نموده بودند ولی المپیادهای شیمی از این نعمت محروم شدند چون حدوداً به مقام چهاردهم جهان دست یافته بودند و بعد از اعلام خبر کسب رتبه اول ریاضی جهان توسط تیم ریاضی دانش‌آموزی استقبال با شکوه و انعکاس قویتر خبری پیامد طبیعی این امر بود.

۴/۰ درصد نسبت به کل داوطلبان و ۱/۷۵ درصد راه یافتگان برگزیدگان مرحله اول در مرحله دوم برگزیده شدند. چنانچه داوطلبان و پذیرفته شدگان استعدادهای درخشان (سمپاد) از این مجموعه جدا شود نتایج بدینصورت خواهد بود: ۱/۳۲ درصد داوطلبان دیگر مدارس در مرحله اول توانستند به مرحله دوم راه یابند و در مرحله دوم هیچ داوطلب دختری از دیگر مدارس پذیرفته نشد.

○ این امر در مورد دانش آموزان «دختر استعدادهای درخشان (سمپاد)» به گونه ای دیگر بود بدینمعنی که از ۲۵۴۶ داوطلب ۴۵۷ نفر یعنی ۱۷/۹۵ درصد در مرحله اول پذیرفته شدند که در مرحله دوم پذیرفته شدگان نسبت به کل داوطلبان دختر سمپاد ۶۷ صدم درصد و نسبت به برگزیده شدگان مرحله اول ۳/۷۲ درصد را شامل می شدند.

○ در شیمی ۴/۶۴ درصد داوطلبان از دختران استعدادهای درخشان (سمپاد) بودند که ۵۷/۷۷ درصد آنها به مرحله دوم راه یافتند و کلیه پذیرفته شدگان دختر در این رشته از «سمپاد» بودند.

○ در فیزیک ۴/۵۸ درصد داوطلبان دختر از «سمپاد» بودند که ۲۹/۴۹ درصد راه یافتگان به مرحله دوم و صددرصد قبولشدگان دختر از سمپاد هستند.

○ در ریاضی ۵/۶۷ درصد داوطلبان دختر از سمپاد بودند که ۳۶/۷۹ درصد راه یافتگان مرحله دوم و صددرصد پذیرفته شدگان دختر از سمپاد هستند.

○ در کامپیوتر درصد داوطلبان دختر سمپاد نسبت به کل داوطلبان دختر بیشتر و به ۸/۷۲ درصد رسید. که در بین پذیرفته شدگان مرحله اول ۴۶/۵۴ درصد و از پذیرفته شدگان مرحله دوم صددرصد دانش آموزان دختر سمپاد بودند.

□ جمع بندی نتایج داوطلبان دختر در چهار المپیاد نشان می دهد که دیگر سرمایه گذاریهای علمی در دیگر مراکز دخترانه اعم از دولتی، نمونه مردمی و غیر انتفاعی و شاهد نتوانسته است در حد مطلوبی در مراحل سخت تر رقابت ها، به موفقیت دانش آموزان دختر در این سال منجر شود.

هر چند جهت این راه یافتگان نیز در کل شانس کمی برای کسب طلای کشوری پیش بینی می شود (حداکثر ۲ برگزیده) ولی نتایج دختران سمپاد با وجود نسبت ۶ درصدی آنها با کل داوطلبان دختر و قبولی ۴۷ درصدی در مرحله اول، نتیجه بخش بودن سرمایه گذاری مراکز آموزشی دخترانه «سمپاد» را بیانگر است. بخصوص کسب رتبه اول دختران در هر چهار المپیاد. (جدول یک و نمودار یک)

مدارس دولتی

کل داوطلبان چهار المپیاد به تفکیک نوع مدرسه

نمونه دولتی

نمونه مردمی

شاهد

پذیرفته شدگان مرحله اول

غیرانتفاعی

استعدادهای درخشان

نامشخص

پذیرفته شدگان مرحله دوم

نمودار ۱- کل داوطلبان چهار المپیاد به تفکیک نوع مرکز آموزشی و پذیرفته شدگان مرحله اول و دوم برای سال ۱۳۷۸

جدول ۱- کلیه شرکت‌کنندگان در مرحله اول چهار المپیاد کشوری شیمی، فیزیک، ریاضی و فیزیک

به تفکیک جنس همراه با پذیرفته‌شدگان مراکز سمپاد در هر مرحله

المپیاد	جنس	کل داوطلبان	داوطلب سمپاد	درصد سمپاد	پذیرفته‌شده مرحله اول سمپاد	پذیرفته‌شده سمپاد	درصد سمپاد	پذیرفته مرحله دوم سمپاد	پذیرفته سمپاد	درصد سمپاد
شیمی	پسر	۳۹۷۱	۴۷۷	۱۲/۰۱٪	۳۳۴	۱۴۲	۴۲/۵۱٪	۳۴	۱۶	۴۷/۰۵٪
	دختر	۷۷۷۹	۳۶۱	۴/۶۴٪	۲۰۶	۱۱۹	۵۷/۷۷٪	۶	۶	۱۰۰٪
	کل	۱۱۷۵۰	۸۳۸	۷/۱۳٪	۵۴۰	۲۶۱	۴۸/۳۳٪	۴۰	۲۲	۵۵٪
فیزیک	پسر	۵۸۳۸	۵۹۲	۱۰/۱۴٪	۶۱۷	۲۵۰	۴۰/۵۲٪	۳۹	۲۸	۷۱/۸٪
	دختر	۶۶۱۰	۳۰۳	۴/۵۸٪	۲۱۷	۶۴	۲۹/۴۹٪	۴	۴	۱۰۰٪
	کل	۱۲۴۴۸	۸۹۵	۷/۱۹٪	۸۳۴	۳۱۴	۳۷/۶۵٪	۴۳	۳۲	۷۴/۴۲٪
ریاضی	پسر	۱۳۵۰۳	۱۳۷۱	۱۰/۱۵٪	۶۷۱	۲۹۷	۴۴/۲۶٪	۴۰	۲۷	۶۷/۵٪
	دختر	۱۶۴۲۰	۹۳۲	۵/۶۷٪	۲۹۹	۱۱۰	۳۶/۷۹٪	۳	۳	۱۰۰٪
	کل	۲۹۹۲۳	۲۳۰۳	۷/۶۹٪	۹۷۰	۴۰۷	۴۱/۹۶٪	۴۳	۳۰	۶۹/۷۶٪
کامپیوتر	پسر	۸۴۴۹	۱۴۵۶	۱۷/۱۶٪	۶۹۰	۳۸۷	۵۶/۰۸٪	۲۶	۲۱	۸۰/۷۶٪
	دختر	۱۰۸۶۶	۹۵۰	۸/۷۲٪	۲۴۹	۱۶۴	۶۵/۸۶٪	۴	۴	۱۰۰٪
	کل	۱۹۳۱۵	۲۴۰۶	۱۲/۴۵٪	۹۳۹	۵۵۱	۵۸/۶۸٪	۳۰	۲۵	۸۳/۳۳٪
جمع چهار المپیاد	پسر	۳۱۷۶۱	۳۸۹۶	۱۲/۲۴٪	۲۳۱۲	۱۰۷۶	۴۶/۵۴٪	۱۳۹	۹۲	۶۶/۱۹٪
	دختر	۴۱۶۷۵	۲۵۴۶	۶/۱۱٪	۹۷۱	۴۵۷	۴۷/۰۶٪	۱۷	۱۷	۱۰۰٪
	کل	۷۳۴۳۶	۶۴۴۲	۸/۷۷٪	۳۲۸۳	۱۵۳۳	۴۶/۶۹٪	۱۵۶	۱۰۹	۶۹/۸۷٪

□ نتایج دانش آموزان پسر:

○ دانش آموزان پسر در چهار المپیاد مجموعاً ۴۳/۲۵ درصد داوطلبان را تشکیل می‌دادند که هفتاد درصد قبولی مرحله اول و ۸۹ درصد پذیرفته‌شدگان به مرحله دوم متعلق به آنها بود.

○ بیشترین نسبت پذیرفته‌شده مرحله دوم ۹۳ درصد در ریاضی و در دیگر المپیادها: در فیزیک ۹۱ درصد، در کامپیوتر ۸۷ درصد و در شیمی ۸۵ درصد پذیرفته‌شدگان را پسران تشکیل می‌دهند.

○ از سوی دیگر در حالیکه داوطلبان سمپاد در جمع ۴ المپیاد ۱۲/۲۴ درصد کل را در بر می‌گرفتند در مرحله اول بیش از ۴۶ درصد و در مرحله دوم ۶۶ درصد پذیرفته‌شدگان از این دانش آموزان می‌باشد. که بیشترین درصد (۸۱٪) در کامپیوتر، ۷۰ درصد در فیزیک، ۶۷/۵ درصد در ریاضی و ۴۷ درصد پذیرفته‌شدگان در شیمی را دانش آموزان سمپاد به خود اختصاص دادند.

□ مدارس شاهد:

از مدارس شاهد در چهار المپیاد، ۲۹۷۷ نفر شرکت نموده بودند که حدود ۴ درصد داوطلبان را تشکیل می دادند که از این عده ۱۴۰۱ نفر پسر و ۱۵۷۶ نفر را دختران تشکیل می دادند که چهل نفر آنها (۱/۳۴ درصد) در مرحله دوم قبول شدند ضرورت دارد این نکته یادآوری شود که درصد مشخصی از فرزندان شاهد در این مدارس تحصیل می کنند و بخش عمده ای را دیگر دانش آموزان تشکیل می دهند.

جدول ۲- کلیه شرکت کنندگان مدارس شاهد و نتایج مرحله اول و دوم در چهار المپیاد

جنس	شیمی			فیزیک			ریاضی			کامپیوتر	
	داوطلب	پذیرفته شده	پذیرفته شده	داوطلب	پذیرفته شده	پذیرفته شده	داوطلب	پذیرفته شده	پذیرفته شده	پذیرفته شده	پذیرفته شده
	مرحله اول	مرحله دوم	مرحله اول	مرحله اول	مرحله دوم	مرحله اول	مرحله اول	مرحله دوم	مرحله اول	مرحله دوم	مرحله دوم
پسر	۱۵۳	۲	—	۲۰۷	۸	—	۵۵۸	۱۱	—	۳۸۳	۵
دختر	۲۹۳	—	—	۲۳۰	۷	—	۶۰۶	۴	—	۴۴۷	۴
کل	۴۴۶	۲	—	۵۳۷	۱۴	—	۱۱۶۴	۱۵	—	۸۳۰	۹

همانطور که در جدول «دو» مشاهده می شود در چهار المپیاد جمعاً ۴۰ نفر از داوطلبان شاهد در مرحله اول قبول و هیچیک از قبول شدگان مرحله اول به مرحله دوم هم راه نیافته اند با اشاره به این نکته که تعداد قابل توجهی از فرزندان شهدا در شهرهایی که «سمپاد» در آن شهرها مرکز دارد، در این مراکز تحصیل می کنند.

□ مدارس دولتی:

داوطلبان مدارس دولتی در چهار المپیاد ۲۴۸۶۴ نفر (۳۳/۸۶ درصد کل) تشکیل بودند. از این عده ۶۶۷۲ نفر پسر و ۱۸۱۹۲ دختر هستند. یعنی بیش از ۷۳ درصد داوطلبان مدارس دولتی دختر بوده اند، از این میان ۲۷۸ نفر در مرحله اول پذیرفته شده اند که ۸/۴۷ درصد پذیرفته شدگان مرحله اول می باشد. جدول «سه» نشان می دهد که در دو المپیاد «ریاضی» و «کامپیوتر» کسی در مرحله دوم پذیرفته نشده و شیمی و فیزیک نیز در مجموع ۳ نفر در مرحله دوم از این مدارس پذیرفته شده اند.

جدول ۳- کلیه شرکت‌کنندگان مدارس دولتی و نتایج مرحله اول و دوم آنها در چهار المپیاد

جنس	شیمی			فیزیک			ریاضی			کامپیوتر	
	داوطلب	پذیرفته شده	پذیرفته شده	داوطلب	پذیرفته شده	پذیرفته شده	داوطلب	پذیرفته شده	پذیرفته شده	پذیرفته شده	پذیرفته شده
	مرحله اول	مرحله دوم	مرحله اول	مرحله اول	مرحله اول	مرحله دوم	مرحله اول	مرحله اول	مرحله دوم	مرحله اول	مرحله دوم
پسر	۸۸۵	۱۸	۲	۱۵۱۶	۵۱	۱	۲۷۲۹	۳۴	—	۱۵۴۲	۱۸
دختر	۳۶۸۴	۲۹	—	۳۴۶۸	۶۳	—	۶۳۳۳	۶۳	—	۴۷۰۷	۱۲
کل	۴۵۶۹	۳۷	۲	۴۹۸۴	۱۱۴	۱	۹۰۶۲	۹۷	—	۶۲۴۹	۳۰

□ مدارس نمونه دولتی:

داوطلبانی که از مدارس «نمونه دولتی» در چهار المپیاد شرکت کرده‌اند ۶۴۰۷ نفر (۴۲۴۱ پسر و ۲۱۶۶ دختر) می‌باشند که ۸/۷۲ درصد کل داوطلبان را شامل می‌شوند. از این عده مجموعاً ۳۷۵ نفر (۳۳۰ پسر و ۴۵ دختر) به مرحله دوم راه یافته‌اند و در مرحله دوم؛ در شیمی ۶ نفر؛ در فیزیک ۲ نفر و در ریاضی ۵ نفر (همه از بین پسران) به مرحله دوم راه یافته‌اند (جدول چهار) که در بین راه یافتگان دانش آموز دختر دیده نمیشود. در کامپیوتر هم نمونه دولتی راه یافته به مرحله دوم ندارد.

جدول ۴- کلیه شرکت‌کنندگان مدارس «نمونه دولتی» و نتایج مرحله اول و دوم آنها در چهار المپیاد

جنس	شیمی			فیزیک			ریاضی			کامپیوتر	
	داوطلب	پذیرفته شده	پذیرفته شده	داوطلب	پذیرفته شده	پذیرفته شده	داوطلب	پذیرفته شده	پذیرفته شده	پذیرفته شده	پذیرفته شده
	مرحله اول	مرحله دوم	مرحله اول	مرحله اول	مرحله اول	مرحله دوم	مرحله اول	مرحله اول	مرحله دوم	مرحله اول	مرحله دوم
پسر	۵۶۸	۵۴	۶	۷۲۰	۸۳	۲	۱۸۳۶	۱۰۴	۵	۱۱۱۷	۸۹
دختر	۳۸۱	۱۲	—	۲۶۰	۸	—	۱۰۱۷	۱۳	—	۵۰۸	۱۲
کل	۹۴۹	۶۶	۶	۹۸۰	۹۱	۲	۲۸۵۳	۱۱۷	۵	۱۶۲۶	۱۰۱

□ مدارس نمونه مردمی:

هر چند از سال تحصیلی ۷۸-۱۳۷۷ نتایج این مدارس جزء مدارس دولتی محسوب خواهد شد ولی این مدارس با ۱۶۱۵۵ داوطلب ۲۲ درصد شرکت کنندگان را با ۶۶۵۳ پسر و ۹۵۰۲ دختر به خود اختصاص داده بودند. از این عده ۴۳۶ نفر (۲۳۹ پسر و ۱۷۷ دختر) به مرحله دوم راه یافتند که حدود ۱۳/۲۸ درصد راه یافتگان به مرحله دوم بود. در این مرحله در مجموع از مدارس نمونه مردمی ۹ نفر پذیرفته شدند که ۵/۷۷ درصد پذیرفته شدگان مرحله دوم را تشکیل می‌دهند (جدول

پنج) همانطور که جدول نشان می‌دهد، پذیرفته شدگان همگی از دانش‌آموزان پسر هستند.

جدول ۵- کلیه شرکت‌کنندگان مدارس «نمونه مردمی» و نتایج مرحله اول و دوم در چهار المپیاد

جنس	شیمی			فیزیک			ریاضی			کامپیوتر	
	داوطلب	پذیرفته شده مرحله اول	پذیرفته شده مرحله دوم	داوطلب	پذیرفته شده مرحله اول	پذیرفته شده مرحله دوم	داوطلب	پذیرفته شده مرحله اول	پذیرفته شده مرحله دوم	داوطلب	پذیرفته شده مرحله اول
پسر	۷۶۵	۴۰	۴	۱۱۶۹	۸۷	۲	۲۹۷۵	۸۲	۲	۱۷۴۴	۷۰
دختر	۱۶۸۷	۳۰	—	۱۳۳۲	۴۲	—	۳۹۶۸	۶۳	—	۲۵۱۵	۲۲
کل	۲۴۵۲	۷۰	۴	۲۵۰۱	۱۲۹	۲	۶۹۴۳	۱۴۵	۲	۴۲۶۱	۹۲

□ مدارس غیرانتفاعی:

از مدارس «غیرانتفاعی» جمعاً ۱۴۰۷۵ نفر (۷۸۴۲ پسر و ۶۲۳۳ دختر) که ۱۹ درصد داوطلبان را تشکیل می‌داد در چهار المپیاد شرکت نموده‌اند از این عده ۵۷۳ نفر (۴۴۶ پسر و ۱۲۷ دختر) در مرحله اول قبول شده‌اند که ۱۷/۴۵ درصد قبول‌شدگان این مرحله را شامل می‌شود. که از این عده ۲۰ نفر در مرحله دوم پذیرفته شده و (۱۲/۸۲ درصد) به مرحله کشوری راه یافته‌اند.

جدول ۶- کلیه شرکت‌کنندگان مدارس «غیرانتفاعی» و نتایج مرحله اول و دوم آنها در چهار المپیاد

جنس	شیمی			فیزیک			ریاضی			کامپیوتر	
	داوطلب	پذیرفته شده مرحله اول	پذیرفته شده مرحله دوم	داوطلب	پذیرفته شده مرحله اول	پذیرفته شده مرحله دوم	داوطلب	پذیرفته شده مرحله اول	پذیرفته شده مرحله دوم	داوطلب	پذیرفته شده مرحله اول
پسر	۱۰۶۳	۷۴	۶	۱۴۲۶	۱۳۱	۴	۳۲۴۴	۱۲۱	۶	۲۱۰۹	۱۲۰
دختر	۱۲۴۸	۲۵	—	۸۹۳	۳۲	—	۲۵۰۶	۳۷	—	۱۵۸۶	۳۳
کل	۲۳۱۱	۹۹	۶	۲۳۱۹	۱۶۳	۴	۵۷۵۰	۱۵۸	۶	۳۶۹۵	۱۵۳

□ مراکز استعدادهای درخشان :

داوطلبان مراکز استعدادهای درخشان (سمپاد) در مجموع چهار المپیاد، ۸/۷۷ درصد کل داوطلبان را با ۶۴۴۲ نفر (۳۸۹۶ پسر و ۲۵۴۶ دختر) بخود اختصاص دادند. از این عده ۱۵۳۳ نفر (۱۰۷۶ پسر و ۴۵۷ دختر) در مرحله اول قبول شدند که هر دو جنس از سمپاد نسبتی مساوی با کل پذیرفته‌شدگان این مرحله داشتند. (جدول یک و نمودار دو)

قبولی مرحله دوم   قبولی مرحله اول   کل داوطلبان چهار المپیاد

مدارس دیگر   استعدادهای درخشان

نمودار ۲- مقایسه کل داوطلبان استعدادهای درخشان در چهار المپیاد برای سال ۱۳۷۸
و پذیرفته شدگان مراحل اول و دوم

در مرحله دوم چهار المپیاد رقابت بین ۳۲۸۳ دختر و پسر صورت گرفت که در این رقابت ۴۶/۶۹ درصد آنها را دانش آموزان سمپاد تشکیل می دادند. در این مرحله ۱۵۶ نفر پذیرفته شدند که ۱۰۹ نفر آنها (۹۲ پسر و ۱۷ دختر) یعنی ۶۹/۸۷ درصد پذیرفته شدگان از سمپاد بودند. چون ارقام مربوط به «سمپاد» در جدول شماره یک به صورت تفکیکی آمده است از تنظیم جدول جداگانه خودداری شد.

□ نگاه نهایی:

در یک نگاه جمع بندی شده، راه یافتگان به مرحله کشوری چهار المپیاد بر اساس آنچه در جدول «هفت» آمده است؛ ۳۰/۱۳ درصد داوطلبان از مدارس «دولتی»، «نمونه دولتی»، «نمونه مردمی»، و «غیرانتفاعی» هستند و مدارس شاهد در این مرحله شرکت کننده ای ندارد با ذکر این نکته که حداقل در شهرهایی که «سمپاد» مراکز آموزشی دارد، سرآمدهای مدارس «شاهد» در این مراکز پذیرفته می شوند و وجود این عزیزان را در درون ارقام «سمپاد» باید یافت.

همانطور که جدول «هفت» و نمودار ۲ نشان می دهند بعد از سمپاد با ۱۰۹ پذیرفته شده، مدارس غیرانتفاعی با ۲۰ نفر، نمونه دولتی با ۱۵ نفر، نمونه مردمی با ۹ نفر و مدارس دولتی با ۳ نفر به ترتیب در رده های دوم تا پنجم قرار می گیرند.

جدول ۷- راه یافتگان به مرحله کشوری چهار المپیاد برای سال ۱۳۷۸ به تفکیک نوع مدرسه

المپیاد	شاهد	دولتی	نمونه دولتی	نمونه مردمی	غیرانتفاعی	سمپاد		جمع
						دختر	پسر	
شیمی	—	۲	۶	۴	۶	۶	۱۶	۴۰
فیزیک	—	۱	۴	۲	۴	۴	۲۸	۴۳
ریاضی	—	—	۵	۲	۶	۳	۲۷	۴۳
کامپیوتر	—	—	—	۱	۴	۴	۲۱	۳۰
جمع	—	۳	۱۵	۹	۲۰	۱۷	۹۲	۱۵۶

البته اگر به شیوه‌ای دیگر - یعنی بر اساس نسبت داوطلبان واجد شرط از هر نوع مدرسه و کل جامعه دانش‌آموزی آن بخش - ارقام را به مقایسه می‌کشاندیم شاید چهره‌ای دیگر از موفقیت‌ها و عدم موفقیت در این مراکز پدیدار می‌گشت.

○ در ارتباط با پذیرفته شدگان از «سمپاد» طبیعی است که وقتی بر اساس یک نظام گزینشی صحیح، سرآمدهای یک شهر در یک مجموعه آموزشی قرار می‌گیرند شانس بهتری در این گونه رقابت‌ها دارند ولی متأسفانه محدودیت امکانات آموزشی و عدم گذراندن دوره‌های ویژه توسط معلمان و دبیران به علت تغییرات مستمر (که در مواردی سالیانه است و حتی در نیمه سال تحصیلی موارد جابجایی معلم گزارش شده است) و ضعف عمومی برخی از همکاران آموزشی عواملی نیستند که با صرف گزینش صحیح بتوان مجموع آنها را یکجا جبران نمود.

○ در ارتباط با «دختران» در حوزه این مقاله نیست که به ریشه‌یابی علل عدم حضور آنها در مراحل نهایی پردازد. چون این مشکل در سطح جهان مطرح است. بطوریکه در سال ۱۳۷۴ که هلند میزبان المپیاد کامپیوتر بود این کشور اعلام نمود، تیمهای شرکت کننده‌ایکه یکی از اعضا آنها دانش‌آموز دختر باشد میتوانند بجای چهارعضو، پنج شرکت کننده داشته باشند. که بر اساس اطلاعات بعدی، با وجود این امکان، حضور چشمگیری از دختران - حتی در حد ۲۰ درصد - از تیمهای شرکت کننده دیده نشد. ولی از سوی دیگر، اقدامات صورت گرفته در ایران - حداقل در مرحله کشوری - حضور دانش‌آموزان دختر را با تسهیل بیشتری همراه نموده است. (نمودار ۳)

قبولی در مرحله دوم	قبولی در مرحله اول	کل داوطلبان دختر
مدارس دیگر	استعدادهای درخشان	

نمودار ۳- کل داوطلبان دختر جهت چهار المپیاد برای سال ۱۳۷۸ و مقایسه داوطلبان استعدادهای درخشان و قبولی در مراحل اول و دوم

○ در آموزش عمومی کشور عمدتاً مدارس «نمونه دولتی» که براساس جدول «هفت» از موفقیت نسبی مطلوبی هم در مرحله کشوری برخوردار بوده‌اند، عمدتاً «پسرانه» هستند و جهت دختران به صورت فراگیر در گستره ایران اسلامی، بخصوص مناطق کم امکان «فرزانگان» های سمپاد هستند که این عزیزان را تحت پوشش قرار می‌دهند.

○ از بین اعضای تیم‌های ملی در سال ۱۳۷۳، در ریاضی ۲ نفر (هنگ‌کنگ) در کامپیوتر ۱ نفر (سوئد) و در فیزیک یک نفر (چین) از دختران بوده‌اند.

در سال ۱۳۷۴، در ریاضی یکنفر (کانادا) در کامپیوتر یکنفر (هلند) و در فیزیک هم یکنفر (استرالیا) حضور دختران را داشته‌ایم.

آخرین حضور به عنوان عضو تیم ملی در سال ۷۶، با عضویت یکنفر در تیم ملی کامپیوتر (آفریقای جنوبی) بود. که رتبه‌های کسب شده توسط دانش‌آموزان دختر - در این ۸ حضور - در بالاترین سطح بوده و حضور این عزیزان بهیچوجه «نمایشی» نبوده است. بخصوص کسب دو مدال طلا در ریاضی توسط خانم «مریم میرزاخانی» که این رکورد را تا بحال توانسته‌اند به اتفاق «ایمان افتخاری» از بین ۱۷۵ شرکت‌کننده در ۱۲ دوره المپیاد ریاضی، ۱۰ دوره المپیاد فیزیک، ۷ دوره المپیاد کامپیوتر و ۶ دوره المپیاد شیمی به اتفاق کسب کنند. هر چند دانش‌آموزانی که بیش از یکبار در المپیادهای جهانی شرکت کرده‌اند در بین این ۱۷۵ شرکت‌کننده کم نیستند و چند «نقره - طلایی» و یک «طلا - نقره‌ای» هم در این میان داشته‌ایم.

○ ○ ○

داوطلبان	کل	دولتی	نمونه دولتی	نمونه مردمی	شاهد	غیرانتقاعی	سمپاد	نامشخص
کل داوطلبان	۷۳۴۳۶	۲۴۸۶۴	۶۴۰۸	۱۶۱۵۸	۲۹۷۷	۱۴۰۷۶	۶۴۴۲	۲۵۱۲
درصد	٪ ۱۰۰	۳۳/۸۶	۸/۷۲	۲۲	۴/۰۵	۱۹/۲۶	۸/۷۷	۳/۴۲
پذیرفته مرحله اول	۳۲۸۳	۲۶۸	۳۷۵	۴۳۶	۴۰	۵۷۳	۱۵۳۳	۵۹
درصد	٪ ۱۰۰	۸/۱۴	۱۱/۴۲	۱۳/۲۸	۱/۲۲	۱۷/۴۵	۴۶/۶۹	۱/۸۰
پذیرفته مرحله دوم	۱۵۶	۳	۱۵	۹	–	۲۰	۱۰۹	–
درصد	٪ ۱۰۰	۱/۹۲	۹/۶۱	۵/۷۷	–	۱۲/۸۲	۶۹/۸۷	–

